

Zgodnie z przepisami prawa oświatowego wprowadzenie monitoringu wizyjnego jest możliwe wyłącznie po spełnieniu licznych przesłanek ustawowych.

Podstawa prawna

Reguły i zasady poprzedzające wprowadzenie środków technicznych umożliwiających rejestrację obrazu zostały ujednoczone dla wszystkich szkół i placówek oświatowych w ustawie z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Zgodnie z jej art. 108a ust. 1 rejestrację obrazu można rozpocząć, jeżeli zostanie spełniona przynajmniej jedna z dwóch przesłanek. Pierwsza z nich to konieczność zapewnienia bezpieczeństwa uczniów i pracowników, druga sprowadza się do potrzeby zapewnienia ochrony mienia. Dodatkowy wymóg, jaki stoi przed każdym dyrektorem, to obowiązkowe przeprowadzenie odpowiednich konsultacji:

- 1) z radą pedagogiczną,
- 2) z radą rodziców,
- 3) z samorządem uczniowskim (o ile ma zastosowanie)
- 4) z radą szkoły (o ile ma zastosowanie)

Konsultacje

Mimo że w przepisach nie ma wskazanej formy konsultacji, wskazane jest spisanie stosownego protokołu, który pozwoli wykazać realizację nałożonego obowiązku. W protokole powinny znaleźć się takie informacje jak: dane identyfikujące osób, z którymi prowadzone są konsultacje, opis stanowiska, jakie zostało wypracowane oraz podpisy.

Uzgodnienie z organem prowadzącym

Po przeprowadzonych konsultacjach dyrektor jest zobowiązany zwrócić się do odpowiedniego organu prowadzącego placówkę, aby uzgodnić okoliczności przemawiające za wprowadzeniem / utrzymaniem systemu monitoringu. Uzgodnieniu podlegają również sprawy związane z zapewnieniem odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych w celu ochrony przechowywania nagrań obrazu oraz zgromadzonych danych osobowych. W świetle ustawowej definicji poprzez organ prowadzący placówkę należy rozumieć ministra, jednostkę samorządu terytorialnego, inne osoby prawne i fizyczne. Niestety, ustawodawca pominął omówienia znaczenia „uzgodnień” i nie wskazał żadnych elementów, które powinny zostać uwzględnione, ani formy, w jakiej powinny się odbyć. Nie przewidziano także możliwości odwołania w przypadku negatywnego wyniku „uzgodnień”.

Podobnie jak w przypadku konsultacji z radą pedagogiczną, radą rodziców czy samorządem uczniowskim, zasadne jest, aby uzgodnienie przybrało **formę pisemną**. W tym celu dyrektor powinien wystąpić z oficjalnym pismem.

Zasady wprowadzenia i utrzymania monitoringu

Wprowadzenie monitoringu jest uzależnione nie tylko od formalnych konsultacji czy uzgodnień, ale również od licznych ustawowych reguł o charakterze organizacyjnym i technicznym. Pierwszą z nich jest odpowiednie zaplanowanie rozmieszczenia kamer. Monitoring nie może obejmować swoim zasięgiem pomieszczeń:

- 1) dydaktycznych oraz tych, w których prowadzone są zajęcia wychowawcze i opiekuńcze;
- 2) w których udzielana jest specjalistyczna pomoc psychologiczno-pedagogiczna;
- 3) przeznaczonych do odpoczynku i rekreacji pracowników;
- 4) sanitarno-higienicznych oraz gabinetu profilaktyki zdrowotnej;

5) szatni oraz przebieralni.

W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli jest to niezbędne ze względu na istniejące ryzyko dla bezpieczeństwa uczniów i nauczycieli lub ochrony mienia, można zastosować monitoring we wskazanych pomieszczeniach. Jednak sposób umieszczenia kamer oraz zapis obrazu nie może naruszać godności oraz innych dóbr osobistych.

Dyrektor placówki powinien także zadbać o sposób przechowywania nagrań. Zarejestrowany obraz to szereg danych osobowych, m.in. wizerunek. Zgodnie z obowiązującymi wymaganiami **przechowywanie nagrań nie może trwać dłużej niż 3 miesiące od rejestracji**. Po tym okresie wszelkie zapisy obrazu powinny zostać zniszczone, np. poprzez nadpisanie. Wyjątkiem będą sytuacje, w których materiał z kamer został zabezpieczony do celów związanych z prowadzonym dochodem czy śledztwem przez uprawnione podmioty.

Po spełnieniu wskazanych wymogów technicznych, organizacyjnych i formalnych dyrektor wydaje stosowne zarządzenie, którym wprowadza rejestracje obrazu nad pomieszczeniami lub terenem wokół szkoły czy placówki.

Na dyrektorze placówki ciąży również obowiązek informacyjny, który powinien zostać zrealizowany w odpowiednim czasie. W przypadku wprowadzenia nowo zainstalowanego monitoringu jest to termin **14 dni przed jego uruchomieniem**. Realizując ww. obowiązek należy zatem przyjąć takie rozwiązanie, które skutecznie dotrze do odbiorców przez wywieszenie stosownej informacji na tablicy ogłoszeń czy przy wejściu do placówki. Z kolei w przypadku nowych pracowników, ustawodawca jasno nałożył wymóg pisemnego poinformowania jeszcze przed dopuszczeniem danej osoby do wykonywania obowiązków. Taką informację, wraz z podpisem pracownika, trzeba złożyć do akt osobowych (B).

Dyrektor musi zadbać także o odpowiednie oznaczenie monitorowanych pomieszczeń i terenu, które powinno być widoczne i czytelne. W tym celu można wykorzystać odpowiednie znaki (piktogramy) lub ogłoszenia dźwiękowe. Wypełnienie tego obowiązku powinno nastąpić nie później niż dzień przed uruchomieniem monitoringu.

WAŻNE:

W przypadku monitoringu działającego już przed wprowadzeniem zmian w prawie oświatowym należy rozważyć, czy Administrator danych jest w stanie wykazać zgodność z obowiązującym stanem prawnym. Jeżeli nie ma takiej możliwości, należy wykorzystać przepisy prawne odnoszące się do wprowadzenia monitoringu i dokonać stosownych ustaleń z radą pedagogiczną, radą rodziców, samorządem uczniowskim i radą szkoły, poinformować organ prowadzący o utrzymaniu monitoringu, oraz podać w zarządzeniu dyrektora placówki informację o stosowaniu monitoringu.

Podstawa prawna:

ustawa z 14 grudnia 2016 r. – art. 108a ustawy Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 2245 ze zm.).